

Gün Popülizm Yapma Günü Değil...

Ankara Sanayi Odası (ASO) Meclis Toplantısı'na katılan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, kriz ortamında yapılan açıklamaların önemli olduğunu belirterek, "Bugün her şeyi, herkesin konuşma günü değil. Bizlere düşen neyi, nerede, ne zaman konuşacağını bilmek. Mühim olan işin farkında olmak, bu işin tedavisi için neler yapılması gerektiğini söylemek, biz bunu iletiriz" dedi.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Ankara Sanayi Odası'nın (ASO) Ekim ayı Meclis Toplantısı'nda yaptığı konuşmada, hükümetle, küresel kriz konusunda üç tane çok önemli toplantı yaptıklarını ve Türk özel sektörünün görüşlerini hükümete aktardıklarını söyledi. Bugünün "yangının olduğu gün" olduğunu belirten Hisarcıklıoğlu, günün herkesle her şeyi konuşma günü olmadığını, neyi, nerede, ne zaman, nasıl konuşacağını bilmek gerektiğini söyledi. Hisarcıklıoğlu, şöyle devam etti:

"Mühim olan işin farkında olmak, neler yapılması gerektiğini söylemek, biz bunu ilettik, kararı alacak olan siyasi otorite. Söylemlerimiz çok önemli. Eğer 'biz yandık, bittik, öldük mahvolduk' dersek bütün piyasalar daralır, küçülür. Tüketimde daralır, bu sefer yetmiş milyon olarak kendi ayağımıza 'kurşun sıkmış' oluruz. Ama hiç bir şey yok, her şey güllük gülistanlık dersek ona da hiç kimseyi inandıramazsınız. Dünyada bir sıkıntı var, bu sıkıntıları düzgün bir şekilde karar vericiler neresi ise oraya iletmemiz lazım. Bugün, hiçbirimiz için şov zamanı değil, popülizm yapmanın zamanı değil. Bugün, yetmiş milyonun selameti

için ne yapılması gerektiğini, karar verici mercilere iletme ve aktarma günü. Dikkatli olmamız lazım, söylemlerimiz önemli. Bugün kırk tane yutkunup, bir tane konuşma zamanı. Ama hastalığın da nereden geldiğini bilmemiz lazım, hastalık bir sanal dünyadan geldi."

KRİZ MALİ SEKTÖRDEN REEL SEKTÖRE KAYIYOR

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, krizin gelişmiş ülkelerden, gelişen ülkelere doğru kaydığını ve mali sektörden, reel sektöre doğru geçtiğini ifade etti. Hisarcıklıoğlu, küresel krizin Türkiye'ye etkilerine bakıldığında ise ilk etkisinin finansmanda (cari açığa, mali ve reel sektörün yurt içindeki kredi akışına, yatırım ve ticarete etkisini), dış ticaret konusunda ise ihracat pazarlarının daralması ve enerji, emtia faturasının azalması, kamu maliyesi alanında ise azalacak vergi gelirleri, artacak faiz gelirleri olduğunu söyledi.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "devletin borcu yok, devlet iyi, siz de borçlanmasaydınız. Biz mi dedik size borçlanın, dövizle borç yaptınız" diyenler olduğunu belirterek, "TL ile uzun vadeli kredi veren vardı da biz mi almadık" dedi. Türkiye'de tasarruf olmadığını ve başkasının tasarrufunun kullanıldığını anlatan Hisarcıklıoğlu, şöyle devam etti:

"Peki kullandık da ne yaptık? Bunu hovardalıkta mı yedik, kumarda mı yedik? Yatırım yaptık Türkiye'ye. Eğer Türkiye 2002'den itibaren büyüdüyse, özel sektör sayesinde büyüdü. Bunun gerçek kahramanı iş adamları oldu. Borçlanarak, Türkiye'nin istihdam sorununun çözümüne katkıda bulunduk. Bunlara işi kim verecek? Devlet mi verecek, özel sektör mü verecek? Devlet vermeye kalkarsa 90 öncesine gideriz, yok böyle bir şey. Borçlandık, yatırım yaptık, insanlara iş bulduk, ihracat yaptık."

Türkiye'de reel sektörün yurt dışı borçlanmasının yüksek olduğunu ve artmaya devam ettiğini, ancak uzun vadeli borçlanma sayesinde riskin azaldığını söyleyen Hisarcıklıoğlu, özel sektörün borçları hakkında bilgi verirken, mali sektörün 2003 yılında on dört milyar dolar olan borcunun 2008 Ağustos Ayı itibari ile son on iki ayında 66 milyar dolar, reel sektörün 2003 yılında 35 milyar dolar olan borcunun bu yıl söz konusu dönemde 125 milyar dolar olmak üzere 2003 yılında 49 milyar dolar olan toplam borcun, bu yıl aynı dönemde 191 milyar dolar olduğunu söyledi.

TOBB Başkanı, özel sektörün dış borç ödemelerine bakıldığında ise (anapara ve faiz) söz konusu ödemelerin, 2009 yılında 47 milyar dolar, 2010'da 24 milyar dolar, 2011'de 22 milyar dolar olacağını belirtti.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, önümüzdeki dönemde azalan likiditeden dolayı kredi akışında bir aksama söz konusu olabileceğine işaret ederek, finans sektöründeki ağa gelen az kaynağın otomatikman reel sektörü de etkileyeceğine işaret etti. Kredi bulmanın zor olacağını ve kredinin maliyetinin yüksek olacağını ifade eden Hisarcıklıoğlu, ihracat pazarlarının daralacağını, Güney Amerika, Afrika, Orta Doğu, Uzak Doğu ülkelerine açılması gerektiğini ifade etti. TOBB Başkanı, ham madde fiyatlarının düştüğünü, bu durumun cari açığa pozitif anlamda bir etki yaratacağını da belirtti.

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, 2009 bütçesinin yeniden gözden geçirilmesi gerektiğini de söyleyerek, "Harcama kalemlerini yeniden gözden geçirmemiz lazım, yoksa borçlanma artar, borçlanma arttığı için, para da dünyada olmadığı için faiz artar, kredi faizleri artar. Önümüzdeki dönemde dikkatli olmalıyız" dedi.

Faiz, kur ve enflasyonun beraber yukarı doğru hareketinin söz konusu olduğu bu dönemde, büyümede de eski rakamların bulunamayacağını ifade eden Hisarcıklıoğlu, iş adamlarına borçlanma vadesi ile alacak vadesinin, borcun ve alacağın para cinsinin aynı olması gerektiğini ifade etti.

BANKALAR KREDİLERİ GERİ ÇAĞIRMASIN

ASO Başkanı Nurettin Özdebir de, ekonomik göstergelerdeki bozulmaya vurgu yaparken, gereken tedbirlerin hızla bozulması gerektiğine dikkat çekti. "Her şeyden önce ekonominin damarlarında dolaşan kan olan kredi hacmindeki daralmanın mutlaka önüne geçilmesi gerekiyor" dedi. Son günlerde bankaların kredileri geri çağırmaya başladıklarını, şahsi kefalet gibi bazı kredi mekanizmalarını ise kapattıklarını kaydeden Özdebir, şunları söyledi:

"Bankalar müşterilerine açtıkları kredileri aşırı yüksek faizlerle yenilemeyi önermekte, ya öde ya da kapat demektedirler. Bankaların, küresel kriz karşısında endişeye kapılıp daha ihtiyatlı davranmalarını anlayışla karşılıyoruz. Ancak, burada ölçü önemlidir. Aşırı katı uygulamalar, reel sektör için olduğu kadar bankalar için de olumsuz, onarılması güç sonuçlar doğurabilir. Bu nedenle bankalarımız gereksi yere kredileri geri çağırmamalıdırlar. Bir savunma refleksiyle kredi hacmini daraltmaya yönelen bankacılık kesimini rahatlatmak ve kredi hacmindeki daralmayı frenlemek için mevduat zorunlu karşılık oranları da düşürülmelidir."

Reel sektörde işçi çıkarmalarının başlayacağını ifade eden Özdebir, kıdem tazminatları sorununun çözülmesini, İşsizlik Fonu'nun reel sektör için kullanılmasını, çalışanların maaşlarının ödenmesinde sorun çıkacak olması öngörüsüyle hukuki düzenleme yapılması, sektörel ve bölgesel asgari ücret uygulanmasını, elektrik fiyatlarının ihracatçıların sözleşmeleri bazında sabitlenmesini istedi.

